

BULETINUL AGRICULTURII ROMÂNIA

AL CAMEREI DE AGRICULTURĂ
A CIRCUMSCRIPTIEI ARAD ♦ (ARAD-BIHOR-HUNEDOARA)
APARE LA 1 SI 15 A LUNEI.

Redacția și Administrația:
Arad, Str. Gh. Popa No. 4.
Palatul Domeniilor.

Redactor responsabil.
Ing. Agr. Insp. General NICOLAE POPESCU
Secretarul Camerei de Agricultură

A b o n a m e n t e:
Pentru Circumscripție, pe un an Lei 50.—
Pentru alte județe, pe un an . . . 100.—

C U P R I N S U L :

	Pag.		Pag.
1 Pentru cultivatorii sfeclei de zahăr	71	3 Ingrijirea și nutirea scroafelor fătătoare	73
2 Păduchele de frunze	73	4 Publicațiune (Concursul Național al Grăului)	74

Pentru cultivatorii sfeclei de zahăr.

În ziua de 9 Maiu a. crt. a avut loc ședința comitetului de direcțiune al sindicatului cultivatorilor sfeclei de zahăr din Arad și Banat.

La aceasta ședință au participat sub prezidenția Dlui Ladislau Purgly, copreședintele sindicatului Dr. Iustin Marșieu, dl. Dr. Adam Iancu, președintele Comisiei interimare a Camerei de Agricultură secția Arad, dl. Nicolae Popescu Ing. Agr. Insp. General, dl. Ioan Hoscher, Aladar Nesnera, Matei Oze, Moisa Popoviciu, Wilhelm Reb, Ioan Wendel și Cav. I. Zelinsky.

Cu ocaziunea deschiderii ședinței, președintele salută călduros pe Dl. Dr. Adam Iancu în calitatea sa de președinte al Comisiei interimare a Camerei de Agricultură jud. Arad, solicitând Camerei tot sprijinul pentru buna reușită a activității ce sindicatul desfășoară în interesul agricultorilor.

Dl. Dr. Adam Iancu luând cuvântul, mulțumește pentru primirea călduroasă ce i s'a făcut și asigură sindicatul că Camera, — după cum în trecut așa și în viitor va depune toată năzuința ca activitatea sindicatului să fie încoronată de succesul dorit pentru binele plăgărimii, care se ocupă cu această ramură a producției agricole.

După aceasta se depune raportul biroului sindicatului, care având în vedere cuprinsul de importanță pentru cultivatori, îl publicăm în întregime:

Onoart Comitet

Dupăcum se știe, judecătoria de arbitraj s'a ocupat cu plângerea noastră pe care am făcut-o în contra fabricilor de zahăr, — și ca rezultat, această judecătoria, la data de 28. Noemvrie, anul trecut, a stabilit prin sentință câte

1. Leu diferență de zahăr pentru cultivatori, ceea ce de atunci s'a și lichidat în întregime.

În decursul cercetărilor făcute, s'au adeverit încă și mai multe plângeri, daune juste și grave ale cultivatorilor, cu referire la care Comisiunea Mixtă a autorizat pe Dl. Dr. Iustin Marșieu ca să intervină pentru o conciliere între cultivatori și fabrici.

Această cointelegere cu fabrica de zahăr din Arad s'a efectuat la data de 8 Februarie, a. c., — în înțelesul căreia, fabrica și-a luat obligațiunea să achite pe micii cultivatori până în cel mult 15 Februarie, a. c. iar pe marii cultivatori până în ziua de 1 Aprilie, a. c. în întregime. Aceasta a fost un favor mai nou pentru fabrică căci, în înțelesul dispozițiilor Comisiei Mixte toți cultivatorii urmau să fie lichidați complect până la 1 Februarie. Față de aceasta fabrica a plătit Sindicatului drept restituire de spese procesuale, suma de Lei 40000 și pe mai departe încă suma de Lei 200000 din care Dr. Iustin Marșieu a dispus ca să se dea Camerei Agricole Județene Arad suma de Lei 100000 iar Sindicatului nostru cealaltă 100000 Lei.

La început era vorba ca întreaga sumă de 200000 Lei să se dea pentru scopurile culturale ale Camerei Agricole din Arad, mai târziu însă, avându-se în vedere situația materială slabă a Sindicatului nostru, Dl. Dr. Iustin Marșieu a împărțit suma între Camera și Sindicat.

La data de 21 Februarie, a. c. Comisia Mixtă a ordonat cercetare la fabrica de zahăr din Freidorf. Și aici s'a rezultat o convențiune între Sindicat și fabrica de zahăr, în înțelesul căreia fabrica de zahăr din Freidorf a plătit Camerei Agricole al județului Timiș Lei 40000 și Sindicatului Lei 20000, drept amendă și în afară de această în contul speselor încă suma de Lei 10000.

Propunem ca pentru Dl. Dr. Justin Marşieu, să exprimăm mulţumirile noastre sincere, trecute la proces verbal în semn de recunoştinţă pentru preţioasa şi binevoitoarea intervenţie pe care a făcut-o sindicatului nostru.

Fabrica din Arad, contrar convenţiunei, — nu s'a achitat de obligaţiunile asumate cu privire la plăţi şi chiar micii cultivatori au fost plătiţi în întregime numai după data de 15 Februarie, a. c. pe când majora parte a cultivatorilor mari pretenţiunile şi le au putut încasa numai pe calea procesului.

Aprobarea producţiei pentru anul curent a fost întâmpinată de desbateri lungi, în capitală şi trecută deja jumătate din luna Martie, când în fine Comisia Mixtă a încuviinţat încheierea contractărilor.

Fabrica din Arad a proiectat să contracteze teritorii întinse având chiar autorizaţie pentru cca. 6000 holde cadastrale pământ, — o majoră parte a cultivatorilor însă nu mai e dispusă să se lupte mereu cu fabrica şi intrucât nici chiar preţul sfelei de zahăr nu corespunde pretenţiunilor cultivatorilor, prea mulţi au abandonat cultivarea sfelei de zahăr şi astfel fabrica din Arad, cu mare greutate abia a putut aduna un teritoriu de 2900 holde cadastrale.

Suprafaţa semănată de fabrica de zahăr din Freidorf este 2600 holde cadastrale.

Convenţiunea nouă liberată de Comisia Mixtă conţine câteva inovaţiuni în favorul cultivatorilor. Trebuie să constatăm că aceste inovaţiuni favorabile au fost trecute în noua convenţiune, în baza institutelor propuneri ale Sindicatului.

O atare inovaţiune este de mare interes, căci în viitor oricare cultivator poate vinde orăru cultivator borhotul ce i se compete. Până azi cultivatorii ce locuiau departe de fabrică ba chiar şi cei din apropierea fabricii, au fost nevoiţi a dona fabricii competenţele lor de fălii de sfeclă de zahăr căci, fabrica în convenţiune a trecut în mod samovolnic că cultivatorul nu poate vinde acest material decât numai altui cultivator din aceeaşi comună. Noua convenţiune conţine în acest sens dispoziţiuni ce nu se pot altfel interpreta ca mai sus, în favorul cultivatorilor.

La fel o inovaţie a convenţiunilor din anul prezent este că fabrica în acest an după fiecare 10 tone sfeclă de zahăr ce s'a adus la fabrică va da nu 1. kgr. sămânţă ci 1 şi 1/2 kgr. sămânţă în mod gratuit. Aceasta inovaţie a propus-o şi a cerut-o Sindicatul nostru fapt prin care am rezultat — că în cele mai multe ocazii cultivatorul nici nu va avea împovărarea cu sămânţa. Sămânţa de sfeclă de zahăr urmează a se deconta, faţă de preţul de 70 Lei din anul trecut, în acest an pentru preţul stabilit de Lei 54.

Preţul sfelei de zahăr în acest an e fixat la suma de Lei 5700 de vagon pe lângă preţul în detaliu de Lei 29 al zahărului tos şi orce Leu cu care se ridică preţul, peste 30 Lei la zahărul tos va atrage majorarea preţului sfelei de zahăr, de vagon, cu Lei 500. — Astfel, dacă pe întreaga ţară preţul de kgr. al zahărului tos s'ar ridica la Lei 31 în consecinţă preţul de fiecare vagon al sfelei de zahăr s'ar ridica la Lei 6200. — Fără considerare la majorarea preţului zahărului, către 5700 Lei, convenţiunea asigură după fiecare vagon de sfeclă de zahăr, pentru cultivator, 7 kgr. zahăr cubic sau tos.

Regretăm că altele şi multe propuneri favorabile pe care le-am făcut în favorul cultivatorilor nu le-am găsit în convenţiunea nouă.

Cu privire la avans, noua convenţiune cuprinde următoarele:

Pentru avansuri, fabrica e îndreptăţită a socoti dobândă legală faţă de cultivatori, dobândă ce nu poate trece decât cu maximum 2%, peste dobândă B. N. R.

Fabricile, până în prezent n'au socotit dobânzi la aceste avansuri.

Prima rată de avans de fiecare hectar Lei 500 este scadentă de îndată după terminarea răsădei, însă cel mult la 10 zile după aceasta, adică după ce Sindicatul a avizat fabrica.

A doua rată de avans, de hectar 500 după facerea unizării însă cel mult la 10 zile după ce Sindicatul a avizat fabrica.

A treia rată de avans, de 500 Lei, se achită de îndată după a doua săpare şi în fine, a patra rată de avans de Lei 500 de hectar, cu cel mul 8 zile înainte de culesul sfelei de zahăr.

Preţul sfelei de zahăr, de peste suma avansurilor, se va plăti în proporţia predării sfelei, — astfel prescrie convenţiunea, — şi aceasta aşa, că întreaga sumă a sfelei de zahăr, până la data de 15 Decembrie a anului, să fie achitată, însă totuşi data de 1 Februarie e ultimul termin, până la care fabrica, poate să fie datoraşa cultivatorilor, însă începând din ziua de 15 Decembrie, fabrica e îndatorată a plăti dobânzi după datorie, care dobânzi, sunt cu 4% mai mari decât dobânzile B. N. R.

Avându-se în vedere faptul, că majora parte a sfeclor de zahăr e deja rărită, astfel, cultivatorilor, e scadentă deja plată alor două rate de avans, fapt. pentru care Sindicatul nostru, la data de 22 Aprilie a. c. a transmis scrisoarea cu următorul conţinut de mai jos, la fabricile din Arad şi Freidorf.

„Articolul 12. din convenţiunea stabilită de Minister, pentru anul 1936-1937, cu referire la avansuri, conţine următoarele dispoziţiuni:

Primul avans de Lei 500 la hectar se va plăti de îndată după răsăritul sfelei, în cel mult 10 zile după înştiinţarea primită dela Sindicat.

Al doilea avans de Lei 500 se va plăti după terminarea răsăritului şi al măsurătoarelor, în maximum 10 zile dela înştiinţarea făcută de Sindicat.

Avându-se în vedere, că în baza dispoziţiunilor de mai sus, a trecut deja scadenţa plăţii primei rate de avans. Vă rugăm. să binevoiţi a satisface de urgenţă acestei îndatoriri ale Dv. de plată.

Domniile Voastre, — prea sigur, — ştiţi, că cultivarea sfelei, — îndeosebi în împrejurările financiare de astăzi, — fără avans este imposibilă. Cultivatorii pretind energice intervenţii din partea noastră în vederea plăţii acestora avansuri şi avându-se în vedere că plata primelor două rate a devenit scadentă, Vă rugăm, binevoiţi a dispune lichidarea lor.

Ni-ar displace faptul, că Dv. eventual, prin tardivarea acestor plăţi ne-aţi constrânge la neplăcuta situaţie de a interveni la forurile superioare, pentru apărarea intereselor juste ale membrilor noştri. — etc. etc.”

La scrierea aceasta, dela fabrică, am primit următorul răspuns:

„Referindu-ne la convorbirea avută personal cu dl. director Paul Alföldy şi la scrisul Dv. din 22 cor. cu onoare Vă comunicăm, că după inspectarea sfeclor, în primele zile ale lunii Iunie, vom începe plata avansurilor.

Controlările le începem, la 11 Maiu a. c. şi sperăm, că şi terminăm până la sfârşitul lunii, când, la dorinţa Dv. vom libera zahărul, precum şi avansul de 800 Lei de fiecare holdă cadastr. De prezent, în multe comune am stat pt. controlarea sfeclor, găsind, că prea mică e cantitatea acelor sfele, care baremi odată să fi săpat şi astfel încât controlul înainte de termenul susindicat ar fi fără rost. — Rugând să bine-

voiți a lua la cunoștință cele aci comunicate, suntem: etc."

După această scrisoare provenită dela Fabrica de Zahăr din Arad, fabrica din Freidorf, ni-a dat, telefonic, missiva, cu text similar."

"Onorat Comitet, — aceste răspunsuri, conțin în sine reacredința, cu toate semnele ei. Fabricile, în anii precedenți, la fel, nu voiau să plătească avansuri, respective și acum, voesc să amâne mereu plata lor, sub diferite pretexte, până la scoaterea sfeclei.

După a noastră părere, nu e nici decum justificată intențiunea de a se începe facerea plăților de avansuri, pela începutul lui Iunie a. c. Majora parte a semănatului cultivatorilor noștri, e deja rărită nici un motiv nu persistă deci, ca cei ce se prezintă pentru ridicarea avansurilor, să fie respinși, cu aprobarea Sindicatului.

Prea sigur, — văzând intențiile ascunse ale fabricilor, — că la Iunie, se vor eschiva spunând, că nu au avut încă timpul de a inspecta teritoriile cu sfeclă de zahar.

Convențiunea dispune clar, că ce este cu felul cum se fac aceste plăți de avansuri, fapt, pentru care, propunerea noastră este, că vom soma fabricile, la imediata plată a avansurilor legale și întrucât nu s'ar onora această intervențiune, intervenim de îndată la Comisiunea Mixtă, raportând în consecință, cum și Centralei Sindicatelor și Ministerului de Agricultură.

Rugăm aprobarea raportului nostru.

După cetirea raportului care se ia la cunoștință cu unanimitate, se discută diferite chestiuni în legătură cu cultivarea sfeclei în campania anului curent. Se hotărăște ca referitor la plata avansurilor să se facă următoarea adresă către fabrica de zahăr din Arad și Freidorf:

la 11 Maiu 1936.

Onor.

Arad-Chitila
Fabrici și Rafinării de Zahăr S. A.

Arad

Despre scrisoarea Dvs. din 28 I. crt. referitoare la avansuri, comitetul nostru executiv s'a ocupat în ședința din

9 la crt. în legătură cu aceasta aducem următoarele la cunoștință Dvs.

În înțelesul art. 12 din Convenția pe anul 1936/37 avansul per jugăr cat. nu-e 800 lei, ci 1140 lei. Adică aceasta sumă este corsepunzătoare sumei de avans de Lei 2000 — per hectar.

În urma acesteia, în înțelesul art. sus citat, avansul de Lei 570 per jugăr după semănăturile de sfeclă rărită a devenit deja scadent.

Comitetul nostru executiv nu a fost de acord cu propunerea Dvs. ca avansul să fie plătit după Iunie — căci azi deja, mai mult ca 80% din suprafața semănată este rărită. Cultivatorul care și-a rărit sfecla sa, nu poate să aștepte până când fabrica va măsura întreaga suprafața semănată, — ci urgencează cu drept plată competenței sale de avans punctual la data fixată.

Deci, cu onoare Vă rugăm să binevoiți a începe în mod cât mai urgent plata primelor două rate ale avansului adică lei 570 per jugăr, în așa fel, ca plata lor să fie terminată neapărat până la 31 I. c. A treia rată de avans Lei 270 per jugăr, până la 15 Iunie trebuie să fie achitată.

Plata punctuală a avansului o vom controla foarte strict și întrucât aceasta nu s'ar produce în conformitate cu prescripțiunile convenției până la 1 Iunie, cultivatorii vor fi nevoiți să urmărească apărarea intereselor lor, pe calea judiciară.

Cu toată stima

Președinte

Secretar

În urmă se desbat unele chestiuni în vederea apărării intereselor sfeclelor organizați în jurul Centralei sindicatelor din București, după cece ne mai având altceva la ordinea de zi, ședința se declară încheiată.

N. P.

Păduchele de frunze

Iarna moale, negligența pomicultorului din primăvara, vara și toamna anului trecut, toate au contribuit ca azi să găsim pomii fructiferi în măsură mare atacați de acești inamici dârzi ai plantelor noastre.

S'a scris indeajuns despre acești inamici, cari apar în culoare când neagră când verde sau roșiatică, și incovoiază frunzele etc. Astfel nu din cauza lipsei de cunoștințe au rămas și rămân pomii neapărați.

Cauza este în mare parte nepăsarea pomicultorului față de avutul propriu și în parte prețul mare al preparatelor necesare la combatere.

Negligența se poate vindeca prin legile deja existente, dar neaplicate cu asprimea cerută, din diferite motive cunoscute.

Cât despre diferitele preparate, vreau să recomand agricultorilor și pe această cale un preparat eficient și simplu de folosit.

Am făcut anul trecut numeroase încercări și am constatat, că cel mai eficient și totodată cel mai bun leac este: 1 sau 1½ kgr. săpun de Kali — leșie — care se poate cumpăra în prăvălii, care îl golim topit în 100 litri apă caldă, la care adăugăm ½—1 kgr. sodă cristal, topită.

Cu privire la stropit după experiențele făcute, trebuie să insist pe lângă aceia că stropitul pomilor, vara, să fie întrerupt dela oarele 10 dimineața până la 4 după masă, fiindcă foarte ușor se poate întâmpla ca frunzele pomilor să sufere pagube considerabile din cauza razelor soarelui arzătoare. Chiar și apa curată stropită în acest timp poate cauza răni pe frunze deoarece, după stropire să strâge în stropi de tot mici pe frunze, ca apoi sub arșița soarelui să imprumute efectul unei lupe, care concentrează razele ferbinte asupra unui punct, cauzând astfel prin ferbințelea mare, răni de arsură pe frunze.

N. P.

Ingrijirea și nutrirea scroafelor fătătoare.

de Ing. Agr. Insp. Dr. O. Seymann

La porci gestația adecă timpul de sarcini ține 4. luni, sau mai bine zis 3 luni, 3. săptămâni și 3. zile. Starea de sarcină începând din luna a treia o numim, înaintată, ceeacă o cunoaștem din următoarele semne: foalele scroafei se lasă tare în jos, țitele încep a se roși și a se îngroșa, apoi mersul scroafei devine greoi. În prima jumătate a gestației deci în primele două luni scroafa o vom nutri ca pe celelalte scroafe nebortoase, în a doua parte însă trebuie să, ne îngrijim mai bine de nutrirea scroafei pline, căci în luna a treia și îndosebi în luna a patra purceii se vor desvolta în așa măsură în fătul scroafei încât ei vor pretinde cantități mari de substanțe nutritive.

Scroafa nutrește purceii prin sângele ei, deci în starea înaintată a gestației scroafa trebuie să hrănească nu numai corpul ei propriu, ci și purceii din fătătoare, din care cauză va avea lipsă de mai mult sânge, decât înainte, iar de mai mult sânge va dispune numai atunci dacă va primi nutreț mai mult. Scroafei pline care este în stare înaintată a gestației trebuie să-i dăm nutrețuri prin care se formează atât carne cât și osătură adecă nutrețuri bogate în materii albuminoide și în var, căci numai în acest caz va fi în stare să nască purcei viguroși și bine desvoltați. Scroafele fătătoare din rasa Mangalița vor primi vara o pășune bună, iarna 6-8. kgr. sfeclă (cartofi nu sunt corespunzători) iar dacă sunt în a doua parte a gestației le vom da zilnic pe lângă hrana mai înainte amintită un adaus de 1. kgr. urluială vara și 1½ kgr. urluială iarna. Scroafele din rasa Jorc, vor primi vara lucernă sau trifoi verde atât cât pot mânca, iarna 2. kgr. urluială și 5. kgr. sfeclă sau în loc de sfeclă putem da lături (din resturi de bucătărie) iar în stare mai înaintată vom da vara 1½ kgr. iarnă 2. kgr. urluială.

Avem de notat că în cazul când crescătorul nu are inimă să dea scroafelor înaintate în gestație nutreț bun și destul, atunci purceii vor fi slabi, piperniciți și o parte din ei vor și muri. Adeseori se va întâmpla

ca scroafele nutrite în mod neindestulitor vor fâta purcei morți. Urluială ce o dăm trebuie să fie două părți din orz și o parte țărâte de grâu sau secară și o parte ovăș zdrobit sau meu la care iarna este bine să adăugăm și praf de var. Scroafei fătătoare tot așa de bine putem să-i dăm și urluială de mei (mălai mărunț).

Urluială de porumb nu este corespunzătoare scroafei bortoase deoarece porumbul produce constipație (inchide mațele) și de aceea în multe cazuri poate provoca friguri mari. Pe de altă parte prin porumb scroafa se îngroașă prea mult, ceeacă nu este de dorit, căci scroafa grasă naște purcei slabi, nedesvoltați, fiindcă porumbul conține prea puține substanțe albuminoide și var adecă îi lipsesc materiile din care se formează carnea și oasele purceilor.

Trebuie să avem grijă ca scroafa bortoasă să nu primească nutreț stricat, urluială incinsă sau mușcăită, căci din nutreț alterat ușor poate să stârpească, să piardă purceii. La fel nu este bine hrana prea rece, însă nu trebuie să fie fiartă sau încălzită, ci trebuie dată așa de caldută cum este temperatura camerei de locuit, în caz de ger mare, nutrețul se va ține timp îndelungat în grajd ca să aibă temperatura cerută. Sfecele să nu fie digerate, cartofii să nu fie incolțiți, căci ambele sunt vătămătoare. Trebuie la fel dacă dăm lături, ca resturile de bucătărie să nu fie stricate, căci pot provoca stărpierea scroafelor.

Tot așa când mănăm animalele la pășune trebuie să o facem cu băgare de seamă și să nu le mănăm forțat, ci să lăsăm să umble cum vor ele.

La îngrijire trebuie să avem răbdare, să lucrăm cu băgare de seamă, să nu le lovim la foale, la intrări înguste să nu se strivească, căci pot stărpi ușor. Este strict necesar, ca scroafele pline să facă mișcare 1-2. ore pe zi, căci cele ținute permanent numai în cocină vor fâta cu anevoe, sau se vor îmbolnăvi după fătare.

Când și de câte ori să lăsăm să fete scroafele vom povesti în următorul număr al Buletinului.

No. 1845, 1936

Publicațiune

Ministerul Agriculturii și Domeniilor organizează în tot cuprinsul țării noastre,

„CONCURS NAȚIONAL AL GRĂULUI”

Prin acest concurs se urmăresc mai multe scopuri:

a.) Să distingă pe agricultorii cari se străduiesc să obțină o producție mai mare și o calitate superioară de grâu

b.) Să se identifice grânele superioare, care se cultivă în țară.

c.) Să se dovedească celor interesați că, în condiții tehnice potrivite, această cultură dă o bună rentabilitate.

d.) Să se restabilească buna reputație a grăului românesc pe piețele interne și externe și

e.) Să se adune materialul select pentru participarea noastră la *Expoziția Internațională dela Paris, din anul 1937.*

Cei cari vor prezenta grâu de calitate superioară vor fi premiați în bani. — Premiile sunt:

1. premiu de 10.000
2. „ de câte 5.000
5. „ „ „ 1.000

Rugăm pe toți agricultorii din județul Arad, cari doresc să participe la acest concurs al grăului să ne anunțe imediat după primirea avizului sau după cetirea publicației, indicând soiul grăului și numărul jugherelor cad. cu grâu, ca Comisia Camerei să poată încă înainte de coacere examina suprafețele anunțate de grâu.

Important!

Fiecare plugar este chemat să arate țării calitatea rodului său de cereale, deci nimeni să nu lipsească dela această demonstrație națională a grânelor românești. Agricultorii anunțați la Camără vor primi la timp toate informațiile.

ARAD, la 14 Maiu, 1936.

Președinte
ss. Dr. A. Iancu

pt. Secretar
ss. Dr. O. Seymann
Ing. Agr. Insp.